

Мария

"Лятото работих на морето, в Несебър. Като миячка... И като свърших, връщам се в Пловдив, пристигам на гарата... Там се хващам с едно момче, уж да се женим, хубав живот това–онова... "Много хубаво ще живееш", каза... И отивам аз с него, хващаме влака за Чирпан, и оттам стават истории..."

Така започва историята на Мария. Тя, разбира се, не се казва така. Истинското ѝ име е различно, но то е част от друг живот, в който не иска да се върне. Скрила се е от него в едно от многобройните защитени жилища за жени, преживели сексуално насилие – в един панелен блок, в един краен квартал, в един град.

Гледка към Виена

През есента на 2008 г. Мария била на 37 г., а онова "момче" от гарата в Пловдив на 41. Няма работа, излязъл от затвора само няколко седмици по-рано. В тази история той е от героите без имена.

- И... как така се запознахте на гарата, питам аз.

- Как се запознахме, повтаря въпроса ми Мария, вдига рамене и мълчи... Дет' се казва... за по-добър живот.

В разговора ни по-нататък тя ще повтори това изречение още няколко пъти. То е някакво универсално извинение, или обяснение за всичко, което не може да обясни. В ромската махала на Чирпан двамата заживели у лелята на "момчето".

- Отидохме там и уж всичко беше наред, но той се напи още първата вечер, продължава да разказва Мария. И почна - тормоз, физически, психически, издевателства, изнасилване... Ей така мина една седмица. В петък дойде друго момче. Попита ме искам ли да отида с него в Германия. Ами, викам - да!

Тръгнали още на следващия ден. Едва успяла да събере малката чанта с багаж, която взела със себе си.

- Дойдоха двама, от Хасково бяха, и ме взеха с кола. Платиха ли за мен, не платиха ли... Не знам. Бях горе, в стаята на втория етаж, и хич не чух какво си говориха, казва тя.

В Хасково живяла в едното от "момчетата". Той ѝ купил бельо, дрехи, грим. Давал ѝ цигари, защото нямала пари. Нито лев.

- Мина една седмица и заминахме уж за Германия, пък после се оказа за Австрия, разказва Мария. Уж объркали маршрута. А аз тръгнах за нормална работа, за миячка, обяснява тя, обаче по пътя момчето, дете пътуваше с нас, ми обясни, че отиваме в Австрия да работим като проститутки. На 37 години беше – малко по-млада от мен. Питам защо не се е опитала да откаже, да потърси помощ?

- Няма как. Няма как!, клати глава Мария и гледа надолу в пръстите си с изрязани до дъно нокти. Всеки отива нанякъде за по-добър живот. И за прехрана на децата, понеже имам три деца. В село Искра, Първомайско, са. Голямата е при първия ми мъж. Малките - момче и момиче, ги гледа вторият.

- Добре де, как тогава тръгна за Чирпан с онова "момче" от гарата, питам аз.

- Как..., прави дълга пауза тя. С мъжа ми също имахме препятствия – малко скарване, разделени бяхме, туй-онуй...

От четири години Мария не е виждала нито мъжете, нито децата си. Не им е давала знак, че е жива. Не може да го направи и сега, защото живее тайно.

Мъжете от кафене "Хасково"

Първата гледка към Виена, която Мария вижда, е в рамката на прозореца. Зад него е малък, задушен апартамент в шестнадесети бецирк, или "шестнайста Виена", както

казва тя. В двете му стаи живеят десетина роми, а вероятно и повече - "бащи, синове, баджанащи, братовчеди...".

- Всички бяха роднини, казва тя. Говорят на турски, на цигански, нищо не разбирах. Непрекъснато някой тръгваше нанякъде, друг пристигаше... Някои спяха, други играеха карти, пият, викат, крещят. Само две стаи имаше, а бяхме много народ. Как да е, намерих едно място да легна, малко да почина. Няколко часа по-късно "момчетата" я будят нетърпеливо. Време е да слезе на улицата, за да изкара някой лев.

- Облякохме се, оправихме се..., разказва Мария. Обаче не знаех как да се гримирам, че ми беше за първи път в живота. Помогна ми момичето. Тя ми беше сводницата. А на мен не ми се вършеше тази работа, никак! Ама нямаше начин. После и бой съм яла, като не искам да изляза.

Цяла седмица двете със сводницата безуспешно търсят клиенти. Най-напред отишли в кафене "Хасково".

- Държат го турци, казва Мария. Български турци. Всички пият, играят карти... Там проститутките отиват, за да търсят клиенти. А аз бях много срамежлива, кафе не смеех да си поръчам, за първи път отивах в чужбина. По едно време станахме да танцуваме с едно момче, той ме хареса... Танцът обаче продължава повече от предвиденото и сводницата го прекъсва почти със скандал.

- Цяла вечер не успях да хвана клиент, спомня си Мария. Изобщо не знаех как става. Трябваше да спя с някакви много стари мъже, един дядо имаше в кафенето – турчин. Обаче аз казах, че няма да ходя с него, щото не е хубав човек. Така ми направи впечатление още като го видях, мръщи тя веждите си с погнуса.

Първият побой я очаква призори, когато се прибира в квартирата без нито едно препечелено евро. Но поводът е друг. Сутеньорът не ѝ прощава, че е прикрила сводницата си, която прибрала цялата печалба от бърз сеанс със собственика на кафенето.

През следващите дни също няма клиенти. Мария няма лични документи, нито медицинско удостоверение, нито т.нар. "зелена карта" - разрешаваща легалното проституиране. Всички документи са задължителни на територията на Виена според федералното законодателство на Австрия.

Новият "собственик"

"Вземи я, да не става зян!" - с тези думи след седмица безуспешни опити да заработи парите на сутеньора си Мария е препродадена на друг "братовчед". Той знае как да я "разработи" и идва да я прибере заедно с жена си.

- Тя само науж му беше жена, обяснява Мария. Живееха на семейни начала, обаче и тя беше сводница. Жена му беше в Хасково, ама аз още не знаех.

Новите "собственици" завели Мария в магазин за дрехи. "Нищо не са ти купили тези, казали те. С една чантичка дрехи как да хванеш клиент?"

- Аз бях толкова слаба тогава, казва Мария. Предишните не ме хранеха, изобщо. Купиха ми дрехи, поразходихме се малко в шестнайста Виена. Помислих си, че този път съм случила на хора, ама... не беше така. И тези се оказаха същите.

Първата вечер жената на новия сутеньор не излиза на работа с Мария.

- Никой не се страхуваше, че ще избягам. Нямаше как, казва тя. Те знаеха.

Клиенти търси в два хотела почти в централната част на Виена. Собствениците им са австрийци. В следващите дни преговорите с клиентите започнала да води сводницата ѝ.

- Аз не разбирах нищо, но после бавно започваш да запомняш думи, които клиентите често казват и така се научаваш... по памет, по памет и проговорих немски, смее се Мария.

Този път работата тръгва по-добре.

- Като се облечеш, като се гримираш хубаво клиентите тръгват, обяснява тя.

Мъжете обикновено я водят в някой от многобройните хотели наоколо, които предлагат почасов наем на стаи. След всеки сеанс се връща при сводницата си, за да й даде всички спечелени пари.

- Бавех се различно – по половин час, по час, но тя все чакаше. Прибираще всичко и не ми оставяше нито стотинка, казва Мария. Често си лягах гладна, ако нямаше приготвена храна. Ма мен ми беше забранено да готвя, такива бяха правилата. А тя изобщо не можеше.

В началото сутеньорът на Мария се държал добре с нея. Какво точно означава "добре", е отделен въпрос. Жените като нея наивно приемат като искрен всеки жест на добронамереност. Затова и разочарованието не закъснява. Поведението на сутеньора се променя рязко, когато месец след пристигането си във Виена едно от момичетата на брат му, също сводник в Австрия, успява да избяга.

- Аз знаех, че има такова намерение, но замълчах, разказва Мария. Беше се влюбила в един от бодигардовете на хотела, където работехме - ром от Пазарджик. Двамата отдавна мислеха за бягство и най-накрая изчезнаха.

Брадвичката

Вечерта Мария заварила сутеньора си пиян. Щом влязла вкъщи, казал на сводницата да затвори прозорците, за да не се чува на улицата онова, което ще последва.

- Най-напред започна да ме бие с едно късо желязо, после – с каквото му падне под ръка. През цялото време не спря да пие и да смърка от белите лентички на масата. Преби ме от бой, а "жена му" през цялото време гледеше, без да направи дори един опит да ми помогне. Те са свикнали да гледат как се гърчи някой, такива хора са...

Когато започва да разказва за брадвичката, Мария леко заеква. Малка брадвичка с червена дръжка - стояла върху шкафа в кухнята.

- Би ме цяла нощ, казва жената и поглежда задълго встрани. Имах голяма рана на главата си, цялата бях в кръв и синини - гърба ми, ръцете ми, краката ми, всичко! Когато стана, за да посегне към брадвичката реших, че всичко свършва. После тръгна към мен и каза, че ще ми отсече и двата крака, ако не кажа къде е заминало момичето на брат му. Не помня как се спря, нищо не помня оттогава нататък.

Няколко дни след побоя Мария не могла да се изправи на краката си. През това сутеньорът й губел и понеже бил находчив станал изобретателен.

- Не разбрах защо реши, че ако ме облече цялата в черно, синините няма да личат, вдига вежди Мария. Тя си е такава - доверчива и наивна. А и трудно навлизала в професията. Затова не знаела, че комбинацията от черно облекло, едва зараснали рани и синини е "униформа" на онези от момичетата, които били принуждавани да предлагат "специални" услуги на клиентите си. Под същата тази "униформа" сутеньорите лесно криели следите от побой.

"Guten Abend"

Сутеньорът започнал да бие Мария всеки път, когато не успявала да изпълни "нормата".

- А невинаги става, казва тя. Като не можеш да намериш хубави клиенти, няма и пари. Когато има, може да направиш и 300 - 400 евро на ден.

За да ги спечели, обслужвала по 10-15 клиенти дневно. Цените на слугите започвали от 30 евро. Всеки път когато била хващана, че е работила за по-малко, следвал нов бой.

- Още първата вечер, когато започнах да работя на ново място - "Фелберщрасе" ("Felberstraße", улица във Виена, на която проституирането не е разрешено), двама клиенти ми дадоха по 70 евро, разказва Мария. Сводникът прибра всичко. Нямах в себе си нито цент за кафе или цигари. За всичко трябваше да се помоля. А излизах на работа в 5 следобед и продължавах до 6-7 ч. сутринта. През цялото време бях убита от умора. Нямах никакъв начин да си почина.

През октомври 2009 г. Мария е преместена да работи на "по-добро място", точно до виенския "Пратер".

- Там иначе е много хубаво, казва тя. Има колело... изобщо добре е. На една от улиците до парка има казино и край него полицията разрешаваше да чакаме клиенти.

По това време Мария вече има всички необходими документи, които ѝ позволяват да работи легално като проститутка. Така е казал сутеньорът ѝ. Всеки понеделник ходи на медицински прегледи, вече има и "зелена карта". Въпреки това непрекъснато получава актове за глоби от патрулиращите полицаи.

- Бях се научила да казвам "Добър вечер" на немски, смее се тя. Единият от полицаите дори се шегуваше с мен, защото ме познаваше. Аз му казвам Guten Abend (добър вечер на немски), а той се прави, че чантата му пада от изненада. И после ми пише глобите.

Понеже не плаща глобите си, Мария три пъти попада в затвора – веднъж за три и два пъти за по шест месеца.

- На мен ми беше по-добре там, казва тя. Сутеньорът искаше да ми плати глобите, за да мога отново да работя, но аз не позволявах. Как ще му разреша, затворът ми беше като курорт – ядеш, пиеш, къпеш се, вратата на килията е отворена цял ден - все едно си на свобода.

- В затвора никога ли не стана дума за това, че имаш нужда от помощ?, питам Мария.

- Не, бързо отговаря тя. Те не разбират нищо, австрийци са...

Докато е в затвора, сутеньорът ѝ купува още три момичета. Едното е на 18 г., второто на 19 г., а третата жена - на 32 г. Всички живеят в апартамента заедно с него и сводницата.

- Момичето, което беше на 19 години, изкара най-голям късмет, казва Мария. Разрешиха ѝ да си тръгне веднага след като изкара парите, за които я бяха купили. Тя беше млада и се справи бързо. Дадоха ѝ даже пари да купи на децата си подаръци, разни сладки неща... Беше българче, от София.

Цената – 350 лв.

Втория път, когато попада в затвора, Мария е бременна. Бащата бил сръбски търговец на дървен материал. Минавал често през Виена и винаги я търсел.

- Много го харесвах, казва тя. Много! С него беше добре и затова реших да задържа детето. Обаче сутеньорът не искаше и каза, че трябва да махна бебето. Негово желание беше, не мое. Така реши.

Мария излиза от затвора след три месеца и веднага е изпратена отново на улицата. Въпреки, че е бременна и дори точно затова.

- То беше голямо бебе – глава, крака всичко му беше оформено, казва тя. Докато говори, почти се разплаква, но крие сълзите зад дебелия диоптрични стъкла на очилата си. - Аз исках да го запазя за себе си това дете. Но ме биха и така ме накараха. Когато пазарувахме, давах на мен да нося най-тежките торби. Казвах, че така бебето щяло да падне, но не стана.

За да "стане", сутеньорът тръгва сам за Хасково. Бави се там няколко дни, а след като се връща, Мария разбира, че е пътувал, за да уреди аборта ѝ.

- Беше страшна жега, една задуха! Сигурно е било юни или юли, мъчи се да си спомни тя. Автобусът – пълен до горе и всички се познават. Няма как дори да си помислиш за бягство, ама и аз не исках да бягам тогава. Като знам, че в България е криза, че няма работа...

Заедно с нея към Хасково пътува и сводницата ѝ. Веднага след като пристигат в града, самата тя я отвежда при жената на сутеньора ѝ.

- Настани ме у тях – в ромската махала, любезна беше. Най-напред, още на следващия ден, отидохме в поликлиниката – хасковската поликлиника. Прегледа ме лекарят и най-напред нищо не ми каза. После си говори с жена му. Чух само като и викаше: "Няма да стане! Вие да не сте луди! Аз не мога да рискувам нито моя живот, нито нейния. Още на масата ще умре жената, жива касапница ще е това!"

Казали на Мария, че е бременна в четвъртия - петия месец.

- Ама може и повече да е било, пресмята тя. Излъгали са ме, щото после чух като говореха, че вече имало всичко, нали ти казвам – глава, ръце, крака... Затова каза – жива касапница!

По-късно в разговора ни Мария повтаря тези думи още няколко пъти. Точно същите!

- След това направихме аборта на частно в хасковската болница, разказва тя, но не знае имената на нито един от двамата лекари. Всичко е уговорено предварително от сутеньора и жена му. За свършената работа платили на лекаря 350 лв.

Около седмица Мария остава в дома на сутеньора си заедно с жена му. Взема предписаните медикаменти, докато спре да кърви, и веднага след като става ясно, че вече може да пътува, е натоварена на микробуса за обратен път към Виена.

- Още първата вечер когато излязох на работа, видях, че на улицата вече има цивилни полицаи, казва Мария. Вървяха по двама – мъж и жена, не можеш да ги различиш от другите. Спират, заговарят те, даваха ни брошури. Имаше и българки – преводачки. Колко пъти ме пита едната "Не искаш ли да ти помогна да избягаш?". Ама аз още не бях готова по това време.

Четири години по-късно

Една вечер в началото на декември 2012 г., четири години след като е напуснала България за първи път в живота си, Мария събира куража сама да спре цивилните полицаи. Разказва им всичко, че е бита, тормозена, държана гладна и принуждавана да проституира – всичко, което те вече са чували много пъти от много български момичета по улиците на Виена.

- Веднага се обадиха и след малко пристигна полицейска кола с преводач. Заведоха ме първо в "Лефьо" (Център за жертви на трафик на жени - бел. ред.), а оттам направо в приют. Казаха, че е за временно настаняване на всякакви хора, но беше пълно с българки и ромски момичета.

На 7 декември купуват на Мария билет за самолета до София и я съпровождат до виенското летище.

- Познаха ме още като пристигнах, и аз не знам как, все още се чуди тя. Бяха една жена и две момчета. Сигурно австрийците са ме описали преди това, не знам...

Сега Мария пак работи като миячка. В един голям хотел.

- Да, работя си...Имам си хубава работа, хубави колеги-и-и, добри шефове-е-е... Вземам си аванс, получавам си заплата, хвали се тя, но тук разговорът свършва.

Все още не се е обаждала на никого, че е в България. Не е виждала децата си. А тази година синът ѝ ще навърши 18 години.

- Като свърша тук, може да им се обадя, казва Мария. Малката питала за мен, а мъжът ми й казал, че съм на работа. Само толкова.

В момента Мария е настанена в един от приютите на Националната комисия за борба с трафика на хора. По данни на разследването двамата й сводници са задържани и в близките седмици се очаква срещу тях да започне съдебно производство.

По неизвестни причини медицинското лице, извършило аборта на Мария в болницата на Хасково, не е издирвано и срещу него няма да бъдат предприети никакви действия